

ALÞÝÐUSAMBAND ÍSLANDS

Alþingi

Erindi nr. P 130/1734

komudagur 14.4.2004

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Reykjavík 13. apríl 2004

Efni: Frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 43/1993, um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan Evrópska efnahagssvæðisins, og lögum nr. 97/2002, um atvinnuréttindi útlendinga, 736. mál.

Alþýðusambandi Íslands hefur borist til umsagna frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 43/1993, um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan Evrópska efnahagssvæðisins, og lögum nr. 97/2002, um atvinnuréttindi útlendinga, 736. mál.

Alþýðusamband Íslands lýsir yfir stuðningi við framangreint frumvarp og leggur til að það verði samþykkt, enda er efni þess í ágætu samræmi við tillögur miðstjórnar ASÍ frá 10. desember sl. um það efni sem frumvarpið tekur til.

Þá áréttar Alþýðusambandið mikilvægi þess að tíminn til 1. maí 2006 verði nýttur sem best til að undirbúa íslenskan vinnumarkað og samfélagið allt undir stækkun vinnumarkaðarins og mögulegar afleiðingar hans hér á landi. Einnig er mikilvægt að í góðan tíma fyrir 1. maí 2006 verði lagt mat á hvort ástæður eru til að ákveða frekari frestun eða aðrar aðgerðir, til að koma í veg fyrir röskun á íslenskum vinnumarkaði tengda stækkuninni.

Hjálagt fylgja til upplýsingar tillögur miðstjórnar ASÍ frá 10. desember 2003, ásamt greinargerð.

Virðingarfyllst,

Halldór Grönvold,
aðstoðarframkvæmdastjóri ASÍ

Málefni EES borgara og útlendinga á íslenskum vinnumarkaði

**Tillögur Alþýðusambands Íslands og greinargerð
10. desember 2003**

Almennt

Stefna í málefnum útlendinga á vinnumarkaði

Mikilvægt er stjórnvöld móti almenna stefnu um málefni EES borgara og útlendinga á íslenskum vinnumarkaði í samráði við aðila vinnumarkaðarins. Slík stefna hafi að markmiði að þátttaka þessara einstaklinga á íslenskum vinnumarkaði leiði ekki til röskunar með skerðingu á kjörum eða lakari vinnuskilyrða, hvort sem er á vinnumarkaðinum almennt, í einstaka starfsgreinum eða á tilteknum landssvæðum. Markmiðið er að koma í veg fyrir félagsleg undirboð, svarta atvinnustarfsemi og misnotkun á erlendu vinnuafli.

Upplýsingar um útlendinga á íslenskum vinnumarkaði

Mikilvægt er að aflað verði upplýsinga um erlenda starfsmenn sem hingað koma til starfa og störf þeirra hér á landi. Vinna verður úr þessum upplýsingum, leggja mat á áhrif útlendinga á íslenskan vinnumarkað og með hvaða hætti skuli bregðast við. Þá er mikilvægt að aflað verði með kerfisbundnum hætti upplýsingum um aðstæður og aðbúnað erlendra starfsmanna hér á landi að öðru leyti.

Upplýsingamiðlun, ráðgjöf og aðstoð við erlenda starfsmenn

Mikilvægt er að efla upplýsingamiðlun til erlendra starfsmanna um íslenskt samfélag og vinnumarkað. Jafnframt þarf að samræma og efla starfsemi þeirra aðila sem hafa með höndum upplýsingamiðlun og aðstoð við útlendinga á íslenskum vinnumarkaði.

EES og sameiginlegi vinnumarkaðurinn

Að undanfögnu hafa komið í ljós veikleikar varðandi framkvæmd sameiginlega evrópska vinnumarkaðarins hér á landi. Nauðsynlegt er að bæta úr þeim vandamálum sem komið hafa upp og tryggja góða og eðlilega framkvæmd sameiginlega vinnumarkaðarins.

Þar til nauðsynlegar ráðstafanir hafa verið gerðar til að tryggja góða framkvæmd EES ber að nýta heimildir í samningnum um stækkun EES er varða frestun á ákvæðum um frjálsa för launafólks frá nýjum aðildarríkjum. Í því felst að þátttaka borgara nýju aðildarríkjanna byggi eftir sem áður á atvinnuleyfum og annarri

framkvæmd í samræmi við lög um atvinnuréttindi útlendinga, með þeim takmörkunum sem felast í stækkunarsamningunum. Jafnframt því sem framkvæmd laganna um atvinnuréttindi útlendinga verði treyst.

Úrlausnarefni varða m.a.:

- Upplýsingar um EES borgara á íslenskum vinnumarkaði
- Ábyrgð og skyldur aðalverktaka/notkunarfyrtækja
- Eftirlit með kjörum og vinnuskilyrðum EES borgara og ráðstafanir
- Eftirlit með starfsréttindum og ráðstafanir
- Löggjöf um starfsmannaleigur og einkareknar vinnumiðlanir
- Skýrar reglur vegna framkvæmdar EES samningsins
- Upplýsingamiðlun, ráðgjöf og aðstoð við erlenda starfsmenn

Útlendingar utan EES

Vandamál hafa komið upp við framkvæmd laga um atvinnuréttindi útlendinga. Annars vegar hefur skýrar reglur og viðmið um fjölmarga þætti er varða framkvæmd laganna. Hins vegar hafa verið upp ólík sjónarmið um það með hvaða hætti eigi að standa að veitingu atvinnuleyfa vegna borgara ríkja utan EES.

Nauðsynlegt er að mótuð verði skýr stefna í þessum efnum þar sem lögð verða til grundvallar skýr vinnumarkaðssjónarmið og nú þegar dregið verulega úr veitingu nýrra atvinnuleyfa. Jafnframt verði framkvæmdin bætt og treyst frá því sem nú er.

Úrlausnarefni varða m.a.:

- Upplýsingar um útlendinga (utan EES) á vinnumarkaði
- Reglugerð um atvinnuréttindi útlendinga, m.a. tilkynningar vegna undanþáguheimilda, umsóknir um atvinnuleyfi, veitingu tímabundinna atvinnuleyfa, framlengingu á tímabundnum atvinnuleyfum, atvinnuleyfi til sérhæfðra starfsmanna og, brot á lögum og væntanlegri reglugerð.
- Heimildir og starfshættir eftirlitsstofnana, m.a. vegna meintra brota gegn lögum og eftirliti með starfsréttindum
- Upplýsingamiðlun, ráðgjöf og aðstoð við erlenda starfsmenn
- Skýrar reglur vegna framkvæmdar atvinnuréttindalaganna

Greinargerð:

1. Almenn

1.1. Stefna í málefnum útlendinga á vinnumarkaði

Nauðsynlegt er stjórnvöld móti almenna stefnu um málefni EES borgara og útlendinga á íslenskum vinnumarkaði.

Slík stefna verður að byggja á því markmiði að koma þessara einstaklinga á íslenskan vinnumarkað og þátttaka leiði ekki til röskunar með skerðingu á kjörum eða lakari vinnuskilyrða en almennt tíðkast, hvort sem er á vinnumarkaðinum almennt, í einstaka starfsgreinum eða á tilteknum landssvæðum. Markmiðið er að koma í veg fyrir félagsleg undirboð, svarta atvinnustarfsemi og misnotkun á erlendu vinnuafli.

Þá verði við mótnu stefnu um útgáfu atvinnuleyfa sérstaklega tekið miðað af ástandi á vinnumarkaði og atvinnustigi, almennt og í tilteknum starfsgreinum og á ákveðnum landssvæðum.

Mikilvægt forsenda góðrar framkvæmdar slíkrar stefnu er gagnkvæm miðlun upplýsinga, samráð og samræmdar aðgerðir þeirra sem málið varðar; stjórnvalda, stjórnsýslustofnana og aðila vinnumarkaðarins

1.2. Upplýsingar um útlendinga á íslenskum vinnumarkaði

Ríkt verði gengið eftir því að upplýsingar séu veittar og þeirra aflað um erlenda starfsmenn sem hingað koma til starfa og störf þeirra hér á landi; nafn, fæðingardag, heimilisfang og ríkisfang, starfið sem hann er ráðinn til að gegna eða þá þjónustu sem hann ætlar að veita hér á landi og hve lengi áætlað er að hann muni dvelja hér á landi. Skyldur til slíkrar upplýsingargjafar er að finna í reglugerð um útlendinga, 110. gr. (þ.e. aðra en Norðurlandabúa). Mikilvægt er að treysta framkvæmdina og setja um skyldur atvinnurekenda skýrar reglur og beita viðurlögum ef þörf krefur.

Mikilvægt er að unnið verði úr þessum upplýsingum og til staðar sé vettvangur með aðilum vinnumarkaðarins, þar sem lagt er mat á áhrif útlendinga á íslenskan vinnumarkað og með hvaða hætti skuli bregðast við.

Þá er mikilvægt að aflað verði með kerfisbundnum hætti upplýsingum um aðstæður og aðbúnað erlendra starfsmanna hér á landi að öðru leyti.

1.3. Upplýsingamiðlun, ráðgjöf og aðstoð við erlenda starfsmenn

Mikilvægt er að efla útgáfu á upplýsingum til erlendra starfsmanna um íslenskt samfélag og vinnumarkað, réttindi og kjör. Þá er mikilvægt að samræma og efla starfsemi þeirra aðila sem hafa með höndum upplýsingamiðlun og aðstoð við útlendinga á íslenskum vinnumarkaði.

2. EES og sameiginlegi vinnumarkaðurinn

Vandkvæði og vandamál af ýmsu tagi hafa komið upp síðustu mánuði og misseri vegna starfa EES borgara hér á landi. Þessi vandkvæði hafa leitt í ljós umtalsverða veikleika varðandi framkvæmd sameiginlega vinnumarkaðarins hér á landi. Þau snerta almennar upplýsingar og eftirlit með störfum þeirra hér á landi og meint brot á ákvæðum laga og kjarasamninga um kjör og aðbúnað og hvað varðar starfsréttindi. Þá hafa alvarleg vandamál komið upp er varða starfsemi erlendar starfsmannaleiga hér á landi sem leitt hafa til undirboða á íslenskum vinnumarkaði. Nauðsynlegt er að bæta úr þeim vandamálum sem komið hafa upp og tryggja góða og eðlilega framkvæmd sameiginlega vinnumarkaðarins hér á landi. Þar til nauðsynlegar ráðstafanir hafa verið gerðar til að tryggja góða framkvæmd EES ber að nýta heimildir í stækkunarsamningnum um EES er varða frestun á ákvæðum um frjálsa för launafólks frá nýjum aðildarríkjum. Í því felst að þátttaka borgara nýju aðildarríkjanna, að Möltu og Kýpur frátöldum, byggi eftir sem áður á atvinnuleyfum og annarri framkvæmd í samræmi við lög um atvinnuréttindi útlendinga, með þeim takmörkunum sem felast í stækkunarsamningunum. Jafnframt því sem framkvæmd laganna um atvinnuréttindi útlendinga verði treyst.

2.1. Upplýsingar um EES borgara á íslenskum vinnumarkaði

Sjá lið 1.1. hér að framan. Auk þess sem þar kemur fram er nauðsynlegt að leggja sérstakt mat á áhrif þátttöku EES borgara á íslenskum vinnumarkaði. Þá er mikilvægt að leggja mat á möguleg áhrif stækkunar vinnumarkaðarins og með hvað hætti eigi að bregðast við.

2.2. Ábyrgð og skyldur aðalverktaka/notkunarfyrirtækja

Ábyrgð þeirra fyrirtækja þar sem útlendingar eru starfandi verði gerð ótvíræð, bæði hvað varðar kjör og vinnuaðstæður og skil á opinberum gjöldum. Þá verð yfirverktaka/notkunarfyrirtæki ábyrg fyrir því að undirverktakar standi skil á sköttum og öðrum gjöldum og fari að öðru leyti eftir lögum og kjarasamningum.

2.3. Eftirlit með kjörum og vinnuskilyrðum EES borgara og ráðstafanir

Nauðsynlegt er að treysta réttarstöðu stjórnarsýslustofnana til að hafa eftirlit með því að kjör starfsmanna og aðstæður séu í samræmi við lög og kjarasamninga og það sem almennt gildir á vinnumarkaði. Liggja þarf fyrir hvaða upplýsingar atvinnurekendur er skylt að leggja fram, gagnvart hverjum og hvernig með skuli fara. Jafnframt er mikilvægt að endurskoða og herða viðurlög við brotum atvinnurekenda með það að markmiði að vernda frekar rétt starfsmanna. Þá þarf að setja reglur um rétt trúnaðarmanna til

upplýsinga um laun og starfskjör erlendra sem innlendra starfsmanna.

Það er þó ekki nægilegt að treysta rétt eftirlits-, íhlutunar og viðurlagaheimildir eftirlitsstofnana. Jafnframt þarf að liggja fyrir vilji og skyldur aðila til að beita þessum heimildum. Þá þarf liggja skýrt fyrir hvernig farið er með ábendingar sem berast um meint brot gegn erlendum starfsmönnum og bregðast við þeim með viðeigandi hætti.

2.4. Eftirlit með starfsréttindum og ráðstafanir

Skerpa þarf á reglum varðandi upplýsingar um starfsréttindi erlendra starfsmanna og mat á þeim, eftir því sem við á. Þá þarf að gera allt eftirlit með að lögum sé fylgt í þeim efnum skilvirkara.

2.5. Löggjöf um starfsmannaleigur og einkareknar vinnumiðlanir

Í ljósi þeirrar reynslu sem fengist hefur er nauðsynlegt að sett verði sérstök löggjöf um starfsmannaleigur og einkareknar vinnumiðlanir og starfsemi þeirra hér á landi.

Tilgangur löggjafar um þessa starfsemi er að sporna gegn brotum gegn starfsmönnum, undirboðum á vinnumarkaði, svartri atvinnustarfsemi og röskun á samkeppnisstöðu fyrirtækja sem starfa hér á landi.

Slík löggjöf þarf m.a. að fela í sér skýrar skyldur starfsmannaleiga og vinnumiðlana til að veita upplýsingar um starfsemi sína og til að fara að þeim reglum sem gilda hér á landi um kjör og önnur réttindi starfsmanna. Þá er mikilvægt að tekið verði á skattamálum slíkra fyrirtækja og starfsmanna þeirra og tekin af öll tvímæli í þeim efnum.

2.6. Skýrar reglur vegna framkvæmdar EES samningsins

Mikilvægt er að settar verði skýrar reglur um starf og heimildir eftirlitsnefndar með framkvæmd EES samningsins. Jafnframt er mikilvægt að endurskipuleggja og samræma starf þeirra nefnda, stjórnna og ráða sem koma að framkvæmd EES samningsins á íslenskum vinnumarkaði til að tryggja betur góða framkvæmd samningsins.

2.7. Upplýsingamiðlun, ráðgjöf og aðstoð við erlenda starfsmenn

Sjá 1.3. hér að framan.

3. Útlendingar utan EES

Ýmis vandkvæði og ágreiningur hefur komið upp varðandi framkvæmd laga um atvinnuréttindi útlendinga. Annars vegar hefur skort skýrar reglur og viðmið um fjölmarga þætti er varða framkvæmd laganna. Hins vegar hafa verið upp ólík sjónarmið um það með hvaða hætti eigi að standa að veitingu atvinnuleyfa vegna borgara ríkja utan EES.

Nauðsynlegt er að mótuð verði skýr stefna í þessum efnum þar sem lögð verða til grundvallar skýr vinnumarkaðssjónarmið og nú þegar dregið verulega úr veitingu nýrra atvinnuleyfa. Jafnframt verði framkvæmdin bætt og treyst til mikilla muna frá því sem nú er. Ljóst er að mörg þeirra atriða sem nefnd voru hér að framan eiga einnig við um framkvæmdina varðandi þátttöku borgara ríkja utan EES á íslenskum vinnumarkaði.

3.1. Upplýsingar um útlendinga (utan EES) á vinnumarkaði

Sjá lið 1.1. hér að framan. Markmiðið með söfnun upplýsinga um erlenda starfsmenn hér á landi er að fylgjast með og greina þróun á vinnumarkaði. Jafnframt er slík upplýsingasöfnun og greining forsenda fyrir framkvæmd stefnu stjórnvalda á hverjum tíma, sem miði að því að tryggja fulla atvinnu og jafnvægi á vinnumarkaði, almennt og í einstökum starfsgreinum og á tilteknum landssvæðum. Jafnframt verður stefna stjórnvalda að byggja á afdráttarlausri andstöðu við og aðgerðum gegn félagslegum undirboðum, svartri atvinnustarfsemi og misnotkun á erlendu starfsfólki.

3.2. Reglugerð um atvinnuréttindi útlendinga – ramminn treystur

Nú stendur yfir vinna við samningu reglugerðar um atvinnuréttindi útlendinga. Mikilvægt er að tækifærið verði nýtt til að skýra betur einstaka þætti laganna og treysta framkvæmd þeirra. Fjölmörg álitaefni munu koma upp við samningu reglugerðarinnar sem mikilvægt er að leyst verði úr.

3.2.1. Tilkynning vegna undanþáguheimilda

Reglugerðin verður að hafa að geyma skýrar reglur um skriflegar tilkynningar um útlending sem kemur til starfa hér á landi á grundvelli undanþáguákvæða laga um atvinnuréttindi útlendinga.

3.2.2. Umsóknir um atvinnuleyfi

Reglugerðin þarf að fela í sér skýrar reglur um að umsókn fylgi öll þau gögn og vottorð, sem Vinnumálastofnun og Útlendingastofnun gerir kröfu um til staðfestingar á að umsækjandi uppfylli þau skilyrði sem lög um atvinnuréttindi útlendinga og lög um útlendinga kveða á um. Einnig er mikilvægt að tiltaka að leggja skuli fram formlega staðfestingu á viðurkenndu tungumáli á starfsréttindum ef sótt er um starf sem krefst starfsréttinda.

3.2.3. Tímabundin atvinnuleyfi

Hér þarf að skýra frekar fjölmörg atriði sem koma fram í a lið 7. gr. laganna.

Í b lið 7. gr. er kveðið á um rökstuðning vegna neikvæðrar umsagnar vegna umsóknar um atvinnuleyfi. Í reglugerðinni þarf að taka á því með skýrum hætti hvernig fara á með ef ágreiningur er gerður um umsögn stéttarfélaga og ástæða talin til að veita atvinnuleyfi þrátt fyrir neikvæða umsögn þeirra.

Þá þarf að útfæra framkvæmdina varðandi sjúkratryggingar atvinnurekanda, ábyrgð atvinnurekanda á heimferð og heilbrigðisskoðanir.

3.2.4. Framlenging á tímabundnu atvinnuleyfi

Liggja þarf fyrir hvaða gögn atvinnurekandi þarf að leggja fram vegna umsóknar um framlengingu á tímabundnu atvinnuleyfi. Leggja skal fram staðfest gögn um laun og starfskjör og greiðslu lögboðinna gjalda vegna útlendingsins.

Atvinnuleyfi verður ekki framlengt hafi það upphaflega verið veitt:

- Vegna þess að verkefni var afmarkað og tímabundið, þ.e. til skemmri tíma en árs.
- Ef yfirlýsing hefur verið gefin um að útlendingur hverfi til síns heima að afloknu verkefni.
- Atvinnurekandi hefur ekki farið að lögum.

3.2.5. Atvinnuleyfi til sérhæfðra starfsmanna.

Mjög ólík sjónarmið hafa komið fram varðandi framkvæmd 10. gr. laganna varðandi sérhæfða starfsmenn. Mikilvægt er að meginregla laganna um vinnumarkaðssjónarmið gildi einnig um framkvæmd þessarar greinar laganna.

Skilyrða verður að umsóknir vegna veitingar slíkra leyfa byggji á þjónustusamningum við fyrirtæki hér á landi. Í samningnum skal m.a. koma fram að skilyrði viðskiptanna sé að starfsmaður hins erlenda fyrirtækis annist þjónustuna og skulu þau rökstudd. Skýrt skal kveðið á um verkþætti viðkomandi starfsmanns, hve langan tíma áætlað er að verkefnið standi og í hverju sérhæfing hans felst.

3.2.6. Brot á lögunum og reglugerðinni

Við rökstuddan grun um brot gegn lögunum og reglugerðinni skal Vinnumálastofnun hlutast til um rannsókn málsins og gera hlutaðeigandi aðilum viðvart ef ástæða er til frekari aðgerða. Brot geta varðað fangelsi, sektum og/eða afturköllun atvinnuleyfis.

3.3. Heimildir og starfshættir eftirlitsstofnana

Mikilvægt er að skýra heimildir og verkefni eftirlitsstofnana varðandi framkvæmd laganna um atvinnuréttindi útlendinga og starfshætti við framkvæmd laganna. Skoða þarf sérstaklega að hvaða marki má gera þetta með reglugerðarákvæðum og verklagsreglum eða hvort nauðsynlegt er að styrkja þennan þátt frekar með lögjöf.

3.3.1. Meint brot gegn lögnum

Mikilvægt er að fyrir liggi heimildir og skyldur stjórnsýslustofnana til að rannsaka meint brot á lögnum um atvinnuréttindi útlendinga. Slíkar heimildir eru þegar til staðar þegar um meinta svarta atvinnustarfsemi er að ræða. Sama þarf að gilda vegna meintra brota á ráðningarsamningum og/eða lögum og kjarasamningum. Þar þarf bæði að vera um að ræða heimildir til að afla gagna og upplýsinga og til að bregðast við með viðeigandi hætti ef um sannanleg brot er að ræða, þar sem viðurlögum er beitt gagnvart hinu brotlega fyrirtæki. Þá verði fyrri brot fyrirtækja höfð til hliðsjónar ef sótt er um atvinnuleyfi fyrir nýja einstaklinga. Þá er mikilvægt að til séu skýrar reglur um það með hvaða hætti er brugðist við ábendingum um möguleg brot fyrirtækja á lögnum og gagnvart erlendum starfsmönnum. Mikilvægt er að hafa í huga hér að heimildir til eftirlit og íhlutunar hafa enga þýðingu nema fyrir liggi að þeim verði beitt eftir því sem þörf krefur.

3.3.2. Eftirlit með starfsréttindum

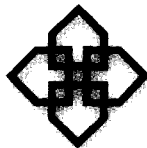
Mikilvægt er að skýrar starfsreglur verði mótaðar verðandi upplýsingar um og mat á starfsréttindum borgara utan EES eftir því sem við á. Þá þarf eftirlit með framkvæmdinni að vera skýrt.

3.4. **Upplýsingamiðlun, ráðgjöf og aðstoð við erlenda starfsmenn**

Sjá 1.3. hér að framan.

3.5. **Skýrar reglur vegna framkvæmdar atvinnuréttindalaganna**

Mikilvægt er að skýrar reglur gildi verkaskiptingu og starfshætti þeirra nefnda, stjórna og ráða sem koma að framkvæmd laga um atvinnuréttindi útlendinga til að tryggja sem best góða framkvæmd laganna.

Alþingi
Erindi nr. P/30/2096
komudagur 23.4.2004

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Félagsmálanefnd Alþingis
b.t. Stefáns Á. Auðólfssonar
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 19. apríl 2004

Sam 153/2004 ÞS/sp
Tilv.: 051

Efni: Frumvarp til laga um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan EES

Á fundi stjórnar Sambands íslenskra sveitarfélaga 16. apríl var lagt fram bréf félagsmálanefndar Alþingis, dags. 26. mars 2004, þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan EES, 736. mál.

Stjórnin gerir ekki athugasemd við frumvarpið.

Virðingarfyllst
SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Þórður Skúlason
framkvæmdastjóri

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Félagsmálanefnd
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 - 10

150REYKJAVÍK

SA/

Rvk. 5.apríl 2004

Efni: Stjórnarfrumvarp um breytingu á lögum nr. 47/1993, um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan EES, og lögum nr. 97/2002, um atvinnuréttindi útlendinga, með síðari breytingum, 736. mál.

Með frumvarpinu er lagt að fest verði í lög frestun á gildistöku ákvæða um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan EES, gagnvart átta af tíu væntanlegum aðildarríkjum ESB og EES.

Samtök atvinnulífsins hafa áður lýst því að þau hefðu viljað sjá borgara þessara nýju aðildarríkja EES hljóta sömu réttindi og íbúar núverandi aðildarríkja njóta innan svæðisins strax við gildistöku stækkunarinnar, en nú hafa íslensk stjórnvöld ákveðið að nýta heimild til tveggja ára aðlögunar hvað varðar frjálsa för. Í ljósi þess að nær öll núverandi aðildarríki EES hyggjast nýta slíka heimild hafa Samtök atvinnulífsins hins vegar kosið að setja sig ekki upp á móti því að íslensk stjórnvöld geri slíkt hið sama. Samtök atvinnulífsins líta hins vegar svo á að um sé að ræða tímabundna aðgerð til tveggja ára, en greiður aðgangur þessa fólks að íslenskum vinnumarkaði getur skipt miklu um framvindu íslensks efnahagslífs. Jafnframt vænta samtökin þess að við útfærslu þeirra reglna sem hér muni gilda næstu tvö árin verði núverandi framkvæmd í það minnsta einfölduð að einhverju marki gagnvart borgurum þessara væntanlegu aðildarríkja EES.

Virðingarfyllst,

Guðstaf Adolf Skúlason,
forstöðumaður stefnumótunar- og samskiptasviðs

Alþingi
Erindi nr. P 130/2057
komudagur 21.4.2004

Alþingi
Félagsmálanefnd
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Samtök iðnaðarins
Federation of Icelandic Industries

Reykjavík, 15. apríl 2004

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 47/1993, um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan Evrópska efnahagssvæðisins, og lögum nr. 97/2002 um atvinnuréttindi útlendinga með síðari breytingum.

Samtökum iðnaðarins hefur borist til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á lögum um atvinnuréttindi útlendinga og frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan EES. Kemur breytingin til vegna stækkunar Evrópusambandsins og þar með einnig hins evrópska efnahagssvæðis sem Íslendingar eru aðilar að.

Samtök iðnaðarins létu IMG-Gallup gera könnun meðal félagsmanna og aðildarfyrirtækja vorið 2004, þar sem spurt var um afstöðu til takmarkana á atvinnufrelsi borgara hinna nýju aðildarríkja ESB hér á landi. Meðal félagsmanna reyndust 68% vera hlynnt takmörkunum en 27% á móti. Sama spurning var borin undir úrtak meðal almennings og voru niðurstöður nánast hinar sömu.

Um leið og rétt er að gefa íslenskum vinnumarkaði tíma til aðlögunar, eins og ráð er fyrir gert í samningunum um stækkun EES og frumvarpi því sem nú er komið fram, ber að hafa í huga að til lengri tíma verður slíkum takmörkunum ekki við komið. Íslenskt hagkerfi nýtur góðs af frjálsri för vinnuafls, það jafnar sveiflur á vinnumarkaði hérlandis og hefur almennt gefið mun betri raun en margir væntust þegar fjórfrelsið kom til hér á landi.

Samtök iðnaðarins vilja vekja athygli á því að forsvarsmenn íslenskra fyrirtækja finna fyrir því hversu tafsamt ferli það er að sækja um dvalar- og atvinnuleyfi. Það er skoðun okkar að verulegt hagræði væri af því að Útlendingastofnun gæfi út bæði þessi leyfi. Með hliðsjón af ofangreindu lýsa Samtök iðnaðarins sig sammála þeim sjónarmiðum sem fram koma í umsögn Samtaka atvinnulífsins mál þetta.

SAMTÖK IÐNAÐARINS

Kristrún Heimisdóttir
lögfræðingur

Alþingi
Erindi nr. Þ 130/1976
komudagur 20.4.2004

VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS

ICELAND CHAMBER
OF COMMERCE
Stofnað 1917

SAMTÖK
VIÐSKIPTALÍFSINS

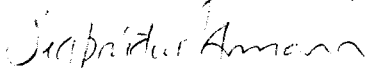
Nefndasvið Alþingis
Félagsmálanefnd
b/t Stefáns Árna Auðólfssonar, nefndarritara
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Reykjavík, 13. apríl 2004

Efni: Frv. til l. um br. á l. nr. 47/1993 um frjálsan atvinnu- og búseturétt launafólks innan EES og l. um atv.rétt útl. nr. 97/2002 (736. mál).

Verslunarráð Íslands þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp. Verslunarráð hefur lengi bent á kosti frjálsrar för launþega og telur að frjáls för launafólks innan EES eigi að ná til allra aðildarríkja. Ekki eigi að mismuna launþegum Eistlands, Lettlands, Litháens, Póllands, Slóvakíu og Slóvaníu um atvinnu- og búseturétt innan EES. Getur Verslunarráð því ekki tekið undir þau sjónarmið sem fram koma í frumvarpi þessu.

Virðingarfyllst,
f.h. Verslunarráðs Íslands,

Sigpríður Ármann

Póstáritun:
Verslunarráð Íslands
Húsi verslunarinnar
Kringlan 7
103 Reykjavík

Sími: 510 7100
Bréfsími: 568 6564
Netfang: mottaka@chamber.is
Website: www.chamber.is